

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Visszapillantások.

Irta: *Protector Securitatis.*

(Vége)

Torontál megyében a hetvenes években nagyon el voltak terjedve a hitvesgyilkosságok. Különösen Melencez nagyközségben járványszerűleg terjedt a «sorvadás». Egészséges, erőteljes férfiak pár hónap alatt elhaltak a sorvadás tünetei között s a halottkém mindenkor gyanutlanul adta meg a temetési engedélyt.

Egy estén jövendő eredmények felett elmélkedve pipázgatott Szőke Nándor örsvezető az irodában, midőn kopogtatás nélkül berohant egy serdülő szerb leányka. Szőke örsvezető mint székely fiu egy kukkot sem értett szerbül, de egyik csendőre tolmácsolásával csakhamar megtudta a leány panaszát.

Az ugyanis elmondotta, hogy anyja pár év előtt megmérgezte apját, azután férjhez ment szeretőjéhez s most az ő életére tör. Elmondta azt is, hogy anyja sokat érintkezik egy a vidéken ismert cigányasszonnyal. Ez adatok nyomán s mert a gyakori halálesetek híre már előbb eljutott az örsparancsnokhoz s nem egy szeget ütött a fejébe: Szőke örsvezető azonnal letartóztatta a szerb asszonyt és férjét s a cigányasszony kinyomozására és elfogására járórt küldött ki.

A vizsgálóbíró is csakhamar a helyszínén volt. A hulla exhumálása, a hullarészek vegyi vizsgálata hosszabb időt vett igénybe; de már mielőtt a vegyész arzénmérgezést állapított meg, a csendőri nyomozás teljes eredményt ért el és következményeiben egy terjedelmes bünezövetkezetet juttatott az igazságszolgáltatás kezére.

De a bűnös asszonyok vallomásra bírása sok fáradságot és leleményességet igényelt.

A vizsgálóbíró keresztkérdései, a beszerzett bizonyítékok mind meghiusultak az asszonyok konok tagadásával szemben.

Igy hát csélhez kellett fordulni. A két asszony két egymás mellett lévő s egy zárt ajtó által elválasztott szobában lett elzárva, de úgy, hogy a szomszédságot észrevehessék. Hosszabb idő telt el, míg a két asszony egymással értekezni kezdett s ez az értekezés az őket elválasztó ajtó miatt hangosan, majdnem kiabálva történt. A szerb asszony nagy összegek ígéréstével buzdi-

totta a cigányasszonyt, hogy semmit se valljon, ő gazdag s majd kimenti a bajból, sőt a többi esetekben is segítségre lesz.

A nagy szekrényben elbujt csendőr ezt az értekezést végighallgatta, de már az azonnal értesített vizsgálóbíró előtt a két furfangos asszony megint tagadott mint a karikacsapás.

Mit volt mit tenni, egy újabb csélhez, a babonához kellett fordulni.

A két asszony éjjelre a községháza borospinczéjében lett elzárva. Éjfél lehetett, mikor erős berregés verte fel a pincze csendjét s egy éles csengésű óra elkezdte a tizenkettőt ütni. Az utolsó óraütésnél hirtelen fény áradt el a hordók mögül s egy óriási fehér alak közeledett a remegő asszonyok felé, szerb nyelven és siri hangon intve őket, hogy könnyítsenek a lelkiismeretükön s vallják be bűnüket. S ez a szerb asszonyok babonájára épített csélfogás meg is tette hatását. A már várakozó vizsgálóbíró jegyzőkönyvre vette a töredelmes vallomást; de ennek a révén nemcsak ez az egy eset, hanem még húsz hasonló férjgyilkosság derült ki. A mérget mindenikhez a cigányasszony szolgáltatta és pedig igen egyszerű módon.

Hogy fel ne tűnjék, különféle községekben és üzletekben összevásárolt nagyobb mennyiségű légyapapírost, ezt kifőzte s az erjedésbe ment folyadékot eladta jó pénzért oly asszonyoknak, kik férjeik mellett szeretőt tartottak — s ilyen bőven akadt — és könnyűszerrel óhajtottak férjeiktől szabadulni. Ez a mérge az ételbe lett keverve s egy pár hónap alatt a legerősebb férfiu a sorvadás tünetei között elhalt.

Sokat nevettek még utóbb is a csendőrök a felett, hogy az ébresztő óra meg a tolvajlámpás (villamos még akkor nem volt) mily jó szolgálatot tettek. A lepedőkbe pedig egy hórihorgas magyar, meg egy vézna szerb csendőr volt elbujtatva.

*

Ez az eset meg Biharban történt.

A székelyhidi örs egyik községében virradatkor vérbefagyva találták a község általánosan gyűlölt erőszakos biráját. Halántékán egy nagy «folytonossághiány» táton-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

cs. és kir. udvariás hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Ontónház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

gott, de nyomravezető körülmény nem volt található. Annyi meg lett állapítva, hogy a bíró éjfélután távozott a korcsmából s hogy akkor még nagyobb mulatozó közönség maradt vissza. Azt a nyomozó közegek jól tudták, hogy a gyilkosságnak mindenki örül s hogy a tettést is többen ismerik, de nyomravezetni senki sem fog.

A korcsmában mulatók között ott volt a «falu szájá»-nak nevezett bába pipotyá férje is. Ezt kellett gyanuba fogni. A szerencsétlen ember csakhamar ott ült az örs pinczéjében, de a cselofásnak is csakhamar megvolt az eredménye. A «falu szája» bizony nem hagyta az ő szegény férjét ártatlanul szenvedni, hanem hamarosan elárulta a valódi tetteseket, egy fiatal suhanczot s annak katonaviselt sógorát.

A vallomáson kívül, melynél az idősebb tulajdonképeni tettes fiatal sógorát akarta bemártani, előadták egy sövénykerítés mögöl a karót is, mellyel a gyilkosság elkövetve lett.

Bene Elek őrmester leleményessége egy nap alatt derítette ki ezt a rejtélyesnek látszott esetet.

Néha segítségére voltak a csendőrségnek a közbiztonsági állapotok fejlesztésében a községi lakosok is.

Torontálmegyében is divatban voltak akkor az ugynevezett «felelős éjjeli örök». Ezek a legveszedelmesebb tolvajok közül kerültek ki s felelősségük abból állott, hogy a károssal egy bizonyos összegben kiegyeztek s a tolvajjal közösen ellopott ingóságot *visszakerítették*.

Nagykomlós, Valkány, Konstanczialunga hirhedt tolvajai bekalandozták az egész megyét, de ők szolgáltatják a megyének a felelős éjjeli öröket is.

Bohár Mihály őrmester nagykomlói őrsparancsnok, egy székely óriás, a szó szoros értelmében vett «erős kézzel» vette felügyelete alá Nagykomlóst s a szintén örskörletébe tartozott Konstancziát és első sorban leszállította magas álláspontjáról a nagykomlói bírót, ki avval verte mellét, hogy ő «pertu» a főispánnal.

A megyebeli sváb községek azonban nem elégedtek meg az éjjeli örök felelősségével, hanem maguk között egy külön titkosrendőrséget állítottak be. Felváltva örködték a gazdák töltött fegyverrel a «jó szoba» utczaí ablakánál. Megtörtént azután, hogy reggel vérében találtak a falu utcáján a valkányi oláhot, aki a leghirhedtebb rabló volt hirhedt községében.

Sohase tudódott ki, hogy ki volt a soros éjjeliőr, de abba a községbe, nem is tette be többé oláh ember a lábát.

*

Szücs János őrmester a IV. kerület megszállásánál Szatmármegye avasfelsőfalusi örsére került, mint őrsparancsnok. Ez az örskörlet, melynek területén most négy örs működik, nemcsak egyike volt a legnagyobb

örskörleteknek, hanem lakói messzevidéken hirhedt vállalkozó tolvajok voltak. Az avasi oláhok merész vállalkozásait nemcsak Szatmármegye északkeleti része, hanem a vele szomszédos Ugocsa és Máramarosmegye is sinylették. Szücs János őrmester, ki már akkor régi tapasztalt csendőrtiszt s maga is román ember volt, már impozáns külső megjelenésével is tekintélyt követelt, de fáradhatlan és ügyes, eredményes nyomozásával is csakhamar olyan rendet teremtett az Avasban, hogy a babonás nép természetfeletti tulajdonságokkal ruházta őt fel s akinek lelkiismerete nem volt egészen tiszta, már messziről hányta a kereszteteket s nagy körben kitérve előle, odasugta egyik a másiknak: «jáke vine dráku» (itt jön az ördög). És ez ellen a derék öreg altiszt ellen hosszú szolgálati ideje alatt soha egy bántalmazási panasz sem lett beadva.

40 évi szolgálat után ment nyugdíjba s talán ma ott pihen derék magyar felesége mellett az avasfelsőfalusi temetőben, ki szintén hozzájárult ahhoz, hogy a román emberből tiszta érzelmű református és magyar ember lett. Igaz, hogy nyelvünket soha tökéletesen el nem sajátította, de németül és románul tökéletesen beszélt, sőt önszorgalomból a francia nyelvet annyira elsajátította, hogy legkedvesebb szórakozása francia filozófiai művek olvasása volt.

És ez a derék altiszt román falusi iskolát végzett s magát a testőr-gyalogszáznál, később a csendőrségnél önszorgalmából képezte. Igaz, hogy korcsmába sohase járt s csakis szolgálatának és családjának élő ember volt.

*

Kis (előbb Cepri) Gergely őrmester volt az első mk. csendőr altiszt, aki még tényleges állományban 36 évi szolgálat után az «arany érdemkereszt»-tel lett kitüntetve, miután már 23 évvel előbb a koronás ezüst érdemkeresztet kapta s örsirodáját 16 dicsérő okirat diszítette.

Ezen derék altiszt érdemeit leginkább számokban lehet kifejezni. Midőn az 1907. év december 8-án az arany érdemkeresztrel feldiszitve lett, eredményeinek a számadatai a következők voltak: Letartóztatott 2984 büntettest, feljelentett 8465-öt s a kárösszeg, melynek felderítése érdekében eljárta, 1.117,866 koronára rugott.

Azt hiszem, ezek a számadatok elég fényesen bizonyítják az ő tevékenységét. S az eszközök, melyekkel ezeket az eredményeket elérte, ügyesség, leleményesség, fáradhatatlan tevékenység s széleskörű ismeretségeinek kihasználása voltak. Igaz, hogy ambíciójának anyagi áldozatokat is hozott, besugókat saját zsebéből fizetett s sokszor még az ötlet megillető utazási költségeket sem számolta el.

Emellett előjáróihoz híven ragaszkodott, ezt bizonyi-

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Fényképfelvétel repülőgépről.

totta egyik dicsérő okirata is, melyet azért kapott, mert lövés által súlyosan sebesült szárnyparancsnokát betegségében oly önfeláldozóan ápolta, hogy jórészen ennek volt köszönhető az életben maradása. Pár év óta ott pihen ő is a zilahi temetőben.

*

A csendőrök ellen gyakran emelt bántalmazási vádak bizonyítékainak illusztrálására álljon itt egy eset.

Biharmegye egyik községének oláh dászkal-tanítója, hogy csekély jövedelmét feljavítsa, szabad idejében kisebb-nagyobb lopásokkal is foglalkozott. Egy ily üzleti utazása alkalmával egy csendőrijárőr elfogta s bekísérte Nagyváradra. A minden hájjal megkent gazember persze előbbeni vallomásainak visszavonása mellett elpanaszolta, hogy a csendőrök őt hogy megkínózták s fel is mutatta a hátán sűrűn mutatkozott friss botnyomokat. Feltűnt azonban, hogy ezek a nyomok csupa finom párhuzamos vörös csikokból állottak. Az azonnal előhívott ezredorvos igazolta, hogy ezek a nyomok nem ütések, hanem karczolásokból származnak. Az így szembeállított bizonyítékok sulya alatt azután bevallotta a sokoldalú tehetséggel bíró népnevelő, hogy egy pihenés alatt, míg a csendőrök oda nem figyeltek, az utszélien buján termő szederindával huzogatta meg a hátát. Az apró tövisek fájdalmat ugyan nem okoztak, de annál szebb nyomokat hagytak vissza.

Gyakorlati szabályok a bűnügyi nyomozásban.

Irtá: Horváth István dr. ny. járásbíró.

A bűnvádi perrendtartás (1896. évi XXXIII. t.-cz.) a bűnügyi nyomozást a rendőri hatóságok és közegek hatáskörébe utalja, midőn 84. §-ában akként rendelkezik, hogy «a kir. ügyészség az egész nyomozásnak vagy egyes nyomozási cselekményeknek teljesítése végett a rendőri hatóságokat és közegeket megkeresheti, illetve utasíthatja. A rendőri hatóságok és közegek kötelesek a megkeresésnek, illetve utasításnak feltétlenül eleget tenni, különösen a tényállásnak megállapítása, a tettes és a részes kipuhatólása, valamint a' bűnjelek és a bizonyítékok megszerzése céljából eljárni s minden lényegesebb intézkedésről, valamint annak eredményéről a kir. ügyészséget értesíteni.»

Ugyanők a nem magánindítványra üldözendő bűncselekményeket hivatalból is nyomozni és a tudomásukra jutott adatok megjelölésével a bizonyítéki tárgyak áttétele mellett a kir. ügyészségnél feljelenteni tartoznak. Rendőri közegek alatt a 85. §. szerint

pedig a csendőrségnek altisztjei és legénysége is értesítendőek.

A bűnvádi perrendtartás életbeléptekor általános volt az aggodalom, vajjon a rendőrség és a csendőrség képes lesz-e e nehéz feladattal megbirkózni. Mint az eredmények mutatják, az aggodalom nemcsak hogy alaptalannak bizonyult, hanem az elért sikerek várakozáson felül igazolták, különösen a csendőrségnek e téren való kiváló munkabírását, kötelességtudását és rátermettségét.

Pedig a feladat, melyet a Bp. a nyomozással a m. kir. csendőrség vállaira helyezett, valóban nem kicsinylendő teher s csak az intézmény szigorú katonai fegyelmeztségének, közegei lelkiismeretes kötelességtudásának és kiváló iskolázottságának tudható be, hogy a nyomozás nehézségei a vidéki igazságszolgáltatásban bonyodalmakat elő nem idéztek. Pedig a céltudatos és sikeres bűnügyi nyomozás, vagyis: a tényállás megállapítása, a tettesek és bűnrészesek kipuhatólása, a bűnjelek és bizonyítékok beszerzése, ami a bíróságok, az igazságszolgáltatás sikeres működésének alapját képezi és anyagát szolgáltatja: az egyes adott esetekben valóban nem oly egyszerű és könnyű feladat. A tényállás tisztázása s különösen a tettesek és bűnrészesek felkutatása sok esetben igazán kemény dió, melyhez jó és éles, természetes ész, rátermettség, fürkésző egyéni képesség, leleményesség, furfang és fortély, nagy emberismeret, szívós kitartás, a célnak állandó szemmel tartása szükséges. Egy szóval néha-néha bizony egy kisebb kiadása Scherlock Holmes tehetségeivel legyen megáldva az, aki egy nagyobb szabású, bonyodalmasabb főbenjáró ügyben a kuszált bűnfonalakat kibogozza, a tényállást kitisztázza, az ismeretlen tettet kiderítse és a bizonyítékokat szépen összpontosítsa, hogy azok sulya alól a bűnös ki ne menekülhessen!

Ámbár ezen nehéz sulyos munkához mindenképp előt a fent említett egyéni kellékek és tulajdonságok kívánatosak, azokat szorgalommal és erős akarattal, tanulással pótolni lehet és vannak bizonyos általános szabályok, melyek a bonyodalmak utvesztőjében irányt, eligazodást nyújthatnak, mint a delejtű a vihar korbácsolta tengeren utat mutat a hajósnak, hogy el ne tévedjen.

A nyomozás menete és iránya természetesen változik a bűncselekmény minősége és a tényállás különlegessége szerint. Minden esetet egy és ugyanazon kaptafára huzni nem lehet; felállíthatók ugyan bizonyos általános szabályok, melyeket a nyomozó közegnek állandóan szemelőtt kell tartania; de egy egységes, minden esetben alkalmazható szabályt, u. n. csálhatatlan «sablont» vagy «simlit» nem lehet e célra felállí-

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és húrokat általánosan elismerve legjobban szállít Magyaror zág legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .
Arjegyzék minden hangszertől bérmentve küldetik.

SCHUNDA V. JÓZSEF

és. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedül leltalálója. Alapított 1847-ben.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

Fényképfelvétel a levegőből.

tani. Mert az egyes konkrét bűnesetek annyira elütnek egymástól, hogy mindegyikben más és más eljárást kell követni; az alkalmazandó módszer váltakozik a bűntevők személyisége, a tett minősége, az elkövetés helye és ideje, a cselekmény rugói és indokai stb. szerint, épen úgy, mint pl. a háboruban is más és más stratégiai (hadviselési) szabályokat kell foganatosítani az ellenfél harcmodora és a terep különfélesége szerint! Az esetek különleges természete mellett azonban vannak oly közös vonások, amelyek hasonfajta bűncselekmények nyomozásánál egyformán érvényesülnek, s minden gyilkosságnál, gyújtogatásnál, betöréses lopásnál vagy váltóhamisításnál egy és ugyanazok!

Ezeket az általános nyomozási irányelveket akarom nagyban és egészben vizsgálódás tárgyává tenni és néhány gyakorlati példával megvilágítani.

A bűnvádi perrendtartás szerint a *nyomozás célja*: azon adatok kipuhatólása és megállapítása, melyek a vádló (t. i. a kir. ügyészség) tájékozására szükségesek abban az irányban, hogy vádat lehet-e emelni egy adott esetben vagy sem? A *nyomozás feladata és tartalma* pedig: a tényállás megállapítása, a tettes és a részes kipuhatólása, valamint a bűnjelek és bizonyítékok megszerzése.

Rövid pár szóval körülírja itt a törvény a nyomozó közegek minden teendőjét — *elméletben*; a gyakorlati életben azonban, egyik-másik bonyolódottabb, szövevényesebb bűnesetnél valóságos Scherlock Holmesi zsenialitás, egy óriási adag türelem, nagy és szívós kitartás, fortélyosság és körültekintés, minden nyomozati adatnak összevetése és latolgatása szükséges, hogy a lappangó tettes kipuhatólható, a tényállás megállapítható s a bizonyítékok beszerezhetők legyenek!

Akárcsak úgy, mint a hadviselésnél, amelyhez a büntügyi nyomozás különben is annyiban hasonlatos, mert a társadalom ellenségeivel való állandó harcot képviseli!

Más és más a taktika egy gyilkosságnál, egy váltóvagy végrendelet hamisításnál, gyújtogatás vagy betöréses lopás nyomozása esetében!

Jelen cikkemben a gyilkosság és emberölés eseteiben irányadó nyomozási szempontokat akarom taglalás alá venni...

Halva találnak egy ismeretlen embert az erdőn, külsérelmi nyomok nem látszanak rajta; vagy a lakásán élettelenül fekszik egy ember átlótt mellel; vagy ágyában mérgezési tünetek közt elhunyt embert találnak; a padláson felakasztva lóg egy férfi hullája; a folyóból egy ismeretlen férfi holttestét halászszak ki! Mik ily esetben a nyomozó első teendői? Kétségkívül elsősorban annak megállapítása, büntetendő cselekmény forog-e fenn vagy sem?

Az erdőn talált ember — kinek hulláján nincs külsérelmi nyom — talán *természetes halállal halt meg*, megfagyhatott, éhen vesztetett vagy kimerültségtől, betegségtől halhatott el; ez esetben nincs bűncselekmény. Az az egyén, kit forgópisztolytól átlótt mellel, vagy akit a padláson felakasztva, vagy mérgezési tünetek közt ágyában halva találtak: lehet, hogy önkézevel vetett véget életének: szíven lőtte, felakasztotta, megmérgezte magát. Ez esetben öngyilkosságról lévén szó: szintén nincs büntetendő cselekmény. Magától értetődő dolog, hogy ezt a kérdést szigorú nyomozás, kutatás és puhatólás útján, minden felvilágosító körülmény felhasználásával kell kideríteni és nem szabad pusztán a hozzátartozók, szomszédok, házbeliek egyoldalú bemondásával megelégedni. Mert, mint alább látni fogjuk, a padláson gerendán lógó ember nem öngyilkos, hanem mérgezés áldozata volt; az akasztás csak félrevezetés céljából történt. Arra nézve, hogy öngyilkosság forog-e fenn, vannak valószínűsítő és bizonyító ténykörülmények; pl. *hátrahagyott levelek* (itt is vigyázni kell, nem hamisítványok-e a levelek, melyek csak gyilkosság leplezésére szolgálnak) vagy a szomszédok, ismerősök előtt tett s *öngyilkosságra valló kijelentések*; lőfegyverrel elkövetett öngyilkosság esetén a löcsatorna iránya és milyensége is nyújt támpontot, mely kérdésekre az orvosi bonczolás és a fegyverszakértők adhatnak felvilágosítást.* A halál okára általában a rendőri bonczolás adja a választ s ezért az csak oly esetben volna mellőzhető, amikor a büntetendő cselekmény gyanuja teljeseen kizártnak tekinthető.

Ha az áldozat kiléte ismeretlen: ez is megállapítandó, esetleg a zsebében található iratok, levelek, feljegyzések, a ruhában található névkezdőbetűk, környékbeliek kikérdezése stb. útján. Ha így nem sikerül: hatósági hirlapi tudakozódást kell megejteni ez irányban!

A megölt hullája mindig ugyanazon változatlan helyzetben, melyben és ahol találtatott: lefényképezendő. Ez a fénykép a nyomozás során esetleg még nagy szolgálatokat tehet; ha ismeretlen az áldozat: ez már a későbbi személyazonosítási eljárás végett is szükséges. De ettől eltekintve is, mint bizonyító eszköz szerepel a bűnygyben s a tényállás felderítését is elősegítheti. Ha a gyilkos merénylet áldozata is még életjelt ad magáról, természetesen a lehető legrövidebb uton és legkíméletesebb módon a legközelebbi kórházba szállítandó, ha ez nem lehető, sürgönyileg vagy távbeszélőn orvos hívandó hozzá; ajánlatos, hogy az orvosi segély megérkezéig a csendőr maga nyujtsa az első segélyt,

* A löcsatorna iránya utmutatást nyújt arra nézve, hogy saját kezétől vagy idegen kéztől ered-e a lövés?

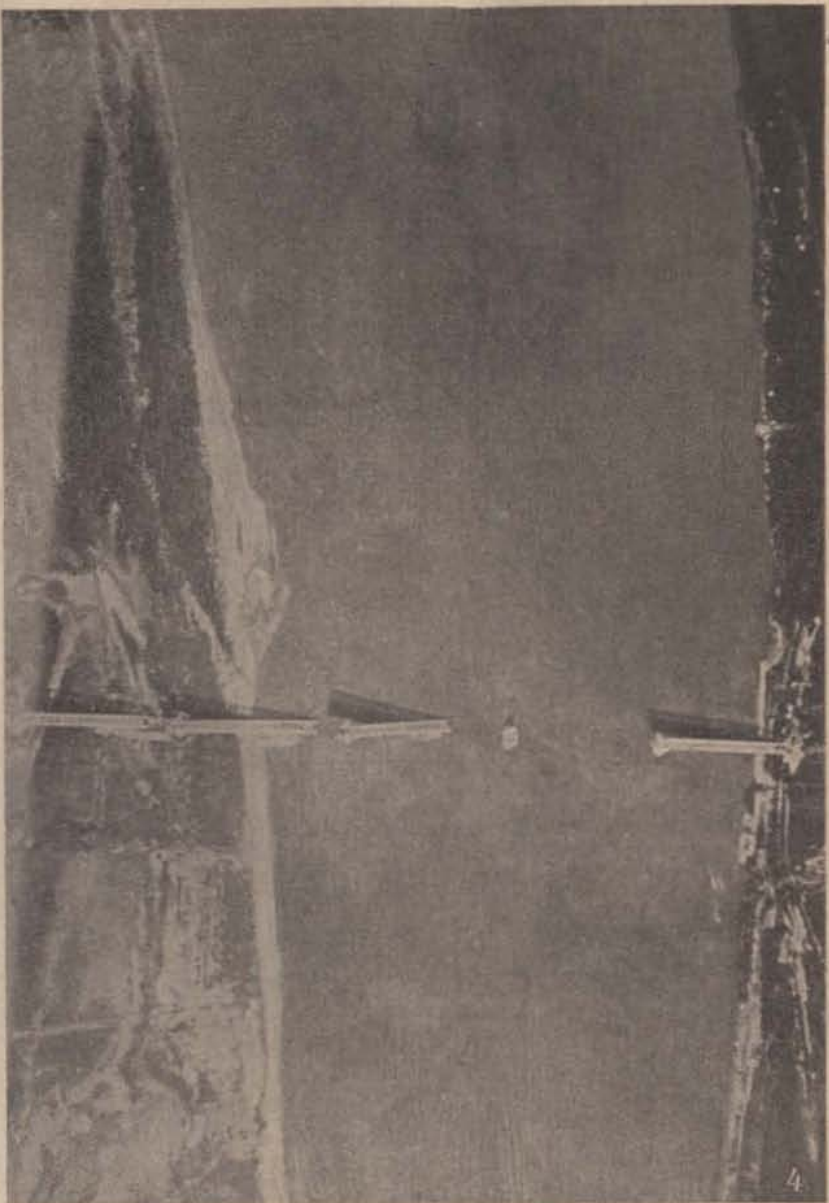
Nedves lábak

ellen csak úgy védekezhethünk, ha bakancsot, csizmát a rég bevált izoláló hatású „CAMPOLIN” törvényileg védett vízhatlan borkenőccsel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa osztrák, Budapest, V. kerület, Váci-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Újpesten: Árpád-ut 49. szám.

Fényképfelvétel a levegőből.

pl. a vérzést elállítsa, a vérző testrészt lekösse stb., mert ezzel az áldozatnak esetleg életét mentheti meg. Ha a sérült beszélni képes: őt a tett elkövetése és a tettes személyisége felől kiméletesen kérdezze ki!

Fontos a tett elkövetésének ideje és helyének megállapítása is. Az idő tekintetében két időhatárt kell elsősorban megállapítani; és pedig, hogy mikor történhetett a tett legkorábban, vagyis mikor nem volt még a tett végrehajtva; azaz megállapítani, *mikor látták utoljára élve az áldozatot*; a másik időpont pedig az, hogy mikor lett a tett felfedezve. E két időpont esetleg messze fekszik egymástól; esetleg 1—2 napi időköz is eltelhetett a cselekmény véghezvitele és annak felfedezése közt. Az elkövetés közelebbi időpontját azután házbeliek, hozzátartozók, szomszédok, a környékbeli lakók megkérdezése, kihallgatása útján kell kideríteni. A tett elkövetési idejére különben következtetni lehet egyes jelekből; pl. a hulla merevségi állapotából; a seb minősége is enged következtetést a tett időpontjára nézve; mert ha feltétlen halálos volt, vagy ha csak hosszabb ideig tartó elvérzés okozataként állt be a halál: ez nagy időbeli különbséget jelent! Erre nézve az orvosszakértők adják meg a választ.

Nagy fontosságu a tett elkövetési helyének pontos ismerete is; ez rendszerint azonos a hulla feltalálásának helyével, pl. ha valakit a lakásán gyilkoltak meg; de néha a hulla más helyen találtatott, mint ahol a gyilkosság történt; pl. a szabadban, az erdőn az áldozat a tett színhelyéről erejének végső megfeszítésével pár száz méterre elvonszolta magát; a tett színhelyét, nevezetesen ha zárt helyről, lakásról van szó, a legelrejtettebb zugáig is ki kell kutatni, esetleges bűnjel kipuhatólása céljából; ezért külföldi rendőrségek e célra a legerősebb acetylen-lámpát használják, mely oda is fényt derít, hova napsugár soha nem ér.

Sajnos, de való, hogy a gonosztevőkben a gyilkosságok, betöréses lopások ismeretlen tetteseiben még nem fejlődött ki az udvariasság érzéke annyira, hogy névjegyüket visszahagyják a tett színhelyén. De akarunk ellenére is igen sokszor oly tárgyakat, nyomokat hagynak ott, amelyek majdnem egyenértékűek a névjegygyel és azt teljesen helyettesítik, mert azokból a tettes személyére lehet következtetni. Ezek az u. n. bűnjelek: néha az eszköz, melylyel a gyilkosság véghezvitele történik; az ujjlenyomatok, ajtókilincsen, poháron, porros asztalfelületen, ablakpárkányon vagy kendőn, melybe a tett után törülközött a tettes; továbbá a lábnyomok; néha egy elfelejtett vagy az áldozat szájának betömésére használt zsebkendő; egy pár haj- vagy bajuszszál, mit az áldozat a tettessel viaskodásában kitépett, egy a tettes ruhájáról letépett gomb stb.

Ezek néha ép oly áruló, nyomravezető, felderítő szolgálatot teljesítenek, mintha a tettes ur ottléte jeléül saját névjegyét adta volna le.

(Vége köv.)

KÉPEINKHEZ.

Fényképfelvételek repülőgépről.

A háboru óta gyakran olvashattuk, hogy az ellenséges felek repülőgép-osztagai majd itt, majd ott végeztek sikeres felderítő szolgálatokat az ellenséges frontok felett, azok fedezékeit vagy elrejtett ágyúütegeit keresvén. Így röviden olvasva ezt a hirt, könnyen azthihetné az ember, hogy a pilóta csakugy egyszerűen felrepül az ellenség frontja fölé, kikémléli a csapatok és ágyúütegek rejtett fedezékeit, a csapatok mozdulatait, aztán visszatér a saját csapatához és jelentést tesz utja eredményéről.

Ha azonban alaposabban meggondoljuk a dolgot, mindjárt rájövünk magunktól, hogy ez így lehetetlen volna. Tudjuk ugyanis, hogy a repülőket mindenütt fegyver- és ágyutűzzel fogadja az ellenség. Ha tehát el akarja kerülni a pilóta, hogy mindjárt az első percekben lelőjjék, magasan — 1000—2000 m. magasságban, sőt egyes esetekben még ennél is magasabban — kell repülnie. Ily magasságból pedig szabad szemmel lehetetlen megfigyelni a föld felszínén ügyesen maszkírozott fedezékeket és ütegállásokat.

Minthogy pedig a legtöbb esetben arra van szükség, hogy az így elrejtett állások pontos helyeit, eredményesebb ágyuzhatások végett, teljes pontossággal megállapíthassuk, a pilótával menő figyelő fényképező gépet visz magával s annak minden iránt érzékeny lemezével kikutatja és lefényképezi a keresett állásokat sokszor egész területeket a nagy magasságból is.

Ilyen fényképfelvételeket mutatunk be olvasóinknak a jelen számunkban közölt képeken. A szerbiai harcok színteréről valók ezek a felvételek s egyikük a Macsvában elrejtett ütegek állásainak felderítésekor 2000 m., a másik Uzsicze városról és a környékén volt két szerb táborról 3000 m., a harmadik pedig Sabáczról és a zimony—belgrádi vasutról 2000 m. magasságból készült felvétel.

Amint látjuk, a fényképeken a szántóföldek, utak, hegyi szerpentin utak, hadsapatok, folyók és vízzel elöntött területek stb. egészen jól kivehetők s az így lefényképezett terület a térkép adataival való összehasonlítás mellett, igen jó tájékozódást nyújt az ellenséges csapatok elhelyezkedésére nézve.

HIREK.

Adományok. Debreczeni János őrsvezető cz. őrmester, zombrádi őrsparancsnok kezdeményezése folytán, január 15-én Zombrádon, Rosenfeld Ferenc magánházánál összegyűjtött társaság körében rendezett gyűjtés, a vak katonák javára 17 K-t eredményezett, mely összeghez Darula János és neje 5, Engel Gyula 1-80, Nyámez Zaharie —70, Debreczeni János őrsvezető cz. őrmester

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

***** Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) *****

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tűnélküli pathéfonok. — Világhírű tús gramofonok. — Lemez ujdonságok és kerékpár felszerelési cikkeik főraktárosa.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

2-50, Bende Lajos csendőr 5-50, N. N. — 90, N. N. — 10 és Rozenfeld Etus — 50 K-ával járultak hozzá. Rozenfeld Etus a rokkant katonák javára még külön 6-77 K-t gyűjtött. Ezen kívül a vak katonák javára még a következő adományok érkeztek hozzánk: u. m. Virág András járásőrmestertől, Földvárról 11-18, Gál János csendőr cz. őrmestertől, Hunyaddobráról 12, Bara Ferencz őrmestertől, Uncsukfalváról 10-20, Szabó Jeremiás csendőrőrmestertől 5 és Kovács Ferencz, derecskai járásőrmester nejtől 10 K. A befolyt. adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

Csukaszürke ruházat és szörmés kabát ideiglenes rendszeresítése a csendőrségnél. Lapunk mai számának «Hivatalos rész»-ében teljtartalmulag közölt 2478/el. 16—1916. számú honvédelmi miniszteri körrendelet szerint, Ó császári és apostoli királyi Felsőge, a m. kir. és m. kir. horvát-szlavon csendőrség számára, a honvéd gyalogság tábori egyenruhájához színre hasonló tábori ruha, továbbá a csendőrtisztek, tisztviselők, valamint a lovas csendőrök részére, valamennyi tiszt és tisztviselő számára rendszeresíthetőhöz hasonló, domboru dolmánygombokkal ellátott szörmés kabát ideiglenes rendszeresítését legkegyelmesebben megengedni méltóztatott. A csendőrséget a színre nézve hasonló hajtókákat viselő csapattektől, a jövőben a csendőrség szürke ruházatának hajtókáin, körrendeletileg előirt változtatások fogják megkülönböztetni.

Hócsuzamlás által eltemetett népfölkelők. Zsegodics József, Körtvélyessy Ferencz és Nagy Vendel a Stina fedelesului határőrizeti őrsre beosztott népfölkelőket, akik az őrsaktanyától 70 lépésre levő forráshoz vizért lettek kiküldve, február 8-án délután 1/3 órakor a forrás közelében, egy nyolcz méter magas és több száz méternyi szélességű és hosszúságú megcsuszott hóréteg maga alá temette. A szerencsétlenül járt népfölkelők megmentéséhez a feleki és verestoronyi őrs legénysége 50 főnyi munkással még a csuzamlás éjjelén hozzáfogott ugyan, de a csuzamlás folytonos ismétlődése, a nagy havazás és hófúvás miatt, azokat kiánsni még a nagyszabeni cs. és kir. katonai parancsnokság által, két műszaki tiszt vezetése alatt kirendelt 22 utászkatona közreműködése mellett sem sikerült. Miután a hócsuzamlás a Stina fedelesului őrs laktanyáját is az eltemetés veszélyével fenyegette, a veszély elhárításáig az őrs Alsósebesre költözött át.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hirdetések a kenyérgyegen. Ugyanakkor, a mikor minden állam papiriparában nagy hiányokról beszélnek és ezen a czimen nálunk is állandóan emelik a papir árát, nagyon felfokozódott a közigazgatás papirfogyasztása, mert a különböző hivatalok az egész országban csak úgy ontják a plakátokat és hirdetményeket. Ehhez járul most a kenyérgyeg-rendszer is, a mi rengeteg papírt fogyaszt, de a mit most Németországban már eredményesen értékesítenek. Königsbergben például a városi hirdetményeket és egyéb körözvényeket, a melyeket a közönség tudomására kell adni, a kenyérgyeg hátára nyomtatják. Ezzel a módszerrel azután, a melyben Königsberget a többi német város is követi, kettős czélt

érnek el; egyik az, hogy a hirdetmény mint plakát nem fogyaszt külön papírost, másrészt pedig mint hirdetmény is jobban eléri czélját, mint akármilyen más módon, mert a kenyérgyeg hátán okvetlenül eljut mindekihez.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

T. J. 1. Ha az őrs a hadtápkörleten belül fekszik, vagy a határőrizetben közreműködik: igen. 2. A segély összege nincs egyformán kiszabva, hanem vidékenként és a viszonyokhoz képest változik.

Vitatkozók. 1. Olvassa el lapunk folyó évi 3. számában «Gömör 30» jelige alatt adott üzenetünket. 2. Az érempótdíj annak a hónapnak 1-től kezdve illetékes, melyben az érem adományoztatott, Kifizetését kérje őrskihallgatáson.

000. Az illetékszabályzat 55. §. 5. pontja szerinti fütési átalány felszámítható s a fütési költség ebből fedezendő.

B. M. 58. Özvegyi nyugdíj fejében évi 1000 korona illetné meg; de mivel a nyugállományban elhalt egyén özvegyének nyugdíja nem lehet nagyobb összegű, mint a milyent az elhalt férj élvezett, ennél fogva csupán évi 900 koronára lesz igénye.

E. 8. ny. 1. Igen. 2. Előreláthatólag igen.

B. A. A megszólítás az illető rendfokozatának megemlítése mellett «úr» szóval történik. Ugyanez áll szolgálati érintkezés alkalmával a polgári tisztviselőkre is, kiknél a rendfokozatot a hivatali állás megnevezése helyettesíti.

Manezini. 1. Nem tudjuk. 2. Különbség: a hat havi tanfolyam és vizsga, melynél fogva a tiszteletadás is megilleti. 3. Az arra alkalmasokat igen.

Sátor. Rendfokozatát, mint czimzetes rendfokozatot az átvétel esetén is megtartja.

Szabadi 23. G. I. szkvtó Népfölkelő 33. Várják be a vonatkozó rendelkezést.

Vincze szkvtó. Egyelőre nincs tervbe véve.

Utazási számadás. Mindenesetre szabálytalanság, a mely esetleg csalássá is minősülhet és ehhez képest büntetendő.

Érdeklődő. A kiadvállalat vagy nyomda czime a nyomtatványon fel van tüntetve. 2. Nem. 3. Igen.

Egyévi önkéntes. 1. Igen. Honvédelmi miniszter úr. 2. Az 1893. évi XXXVI. tetz. szabályozza.

Nyugdíjas. Nincs igénye.

B. J. Igen.

1881. 1. Nem. 2. Nem tudjuk. 3. Más vallásra való áttérés esetén új keresztnév (utónév) felvehető; a vezetéknev (családi név) azonban csak belügyminiszteri engedéllyel változtatható meg.

1880. 1. Nem vehető fel. 2—3. Tárgytalan.

00000. Igen.

J. O. P. Orvoslás — sajnos — nincsen. Egyébként a régi és az új nyugdíjtörvény alapján nyugdíjazottak között e tekintetben különbség nincs.

Dunamenti csendőr. Cikke nem közölhető.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangu, 3 igaz váltóval 11 K. Egész zenekari hangu 4 igaz váltóval 14 K. Erős acél hanguak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hanguak is készülnek.

Mogyoróssy Gyula királyi szab. hangszergyár

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangu beszélgép 30 K,

nagy «Union» szerkezettel 36 K. — Legszebb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 60 fill.-től 3 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Budapest, Rákóczi-ut 71. szám.

HIVATALOS RÉSZ.

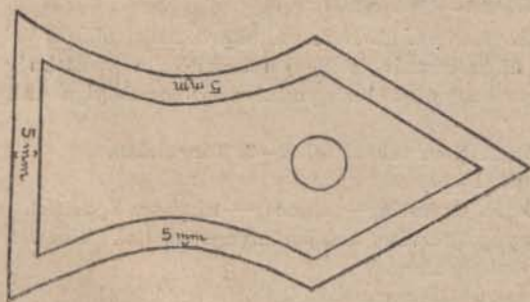
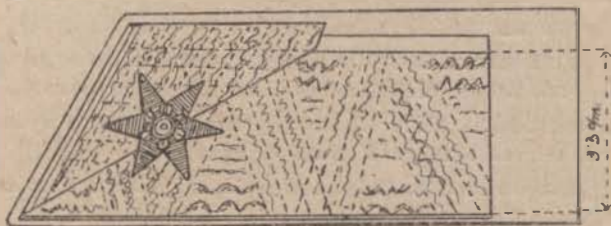
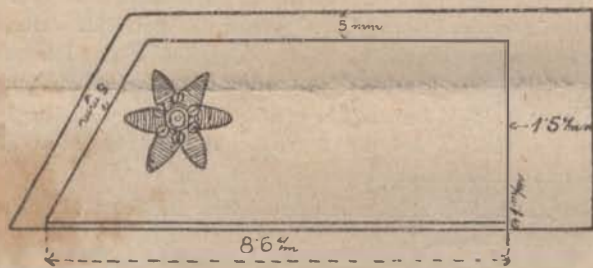
Körrendelet.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1916. évi február hó 8-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a m. kir. és m. kir. horvát-szlavon csendőrség egyénei számára egy, a honvéd gyalogság tábori egyenruhájához színre hasonló tábori ruha (sapka, zubbony, nadrág, köpeny, vállgallér), továbbá a csendőrtisztek, tisztviselők, valamint a lovascsendőrök részére egy a valamennyi tiszt és tisztviselő számára rendszeresített szőrmés kabáthoz hasonló domboru dolmánygombokkal ellátott szőrmés kabát ideiglenesen rendszeresítették. (L. R. K. Szab. rend. 6—1915).

A csendőrség buzérvörös hajtókáival azonos hajtókát viselő csapattestektől való megkülönböztetésül a csendőrség jelenlegi buzérvörös hajtókái a mellékelt ábrák szerint a zubbonyon elől és felül, acélzöld posztóból készült öt mm. széles, alul egy mm. széles lapos szegélylyel, hátul pedig 1.5 cm. hosszú nyulvánnyal vannak ellátva. A köpeny és vállgallér buzérvörös hajtókái öt mm. széles lapos acélzöld posztószegélylyel vannak körülfogva. Számvívőtisztek (tisztviselők) és törzsőrmeสเตอร์ek hajtókáinak megkülönböztetésénél hasonló eljárás követendő.

Kelt Budapesten 1916. évi február hó 12-én.

Báró Hazai Samu, s. k.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1916. évi február hó 3-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréseül:

Hets Károly a IV. számú csendőrkerületi parancsnok-szágnál beosztott, VI. számú csendőrkerületbeli csendőrfőhadnagynak.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1916. évi február hó 6-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a háboru idején teljesített kitünő szolgálatainak elismeréseül:

az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Gross Frigyes VII. számú csendőrkerületbeli járás-örmesternek.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy:

Süteo Antal örmester, a VIII. számú csendőrkerületben a német császár Ő Felsége által neki adományozott német harcász érdem-érmét elfogadhassa és viselhesse.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1916. évi január hó 10-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálata elismeréseül:

Varga János csendőr cz. örmesternek, beosztva az 1/15. csendőr portyázó különítménynél.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1916. évi február hó 9-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet, a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismeréseül:

Csordás András és

Fábián István örmestereknek, a IV.,

Simon János örmesternek, a VII.,

Lengyel István II. örsvezető cz. örmesternek, a IV.,

Libár János és

Kintea Gábor csendőr cz. örmestereknek, az V.,

Kocsis József örmesternek, a IV.,

Tihanyi József örmesternek, az V.,

Erdélyi István csendőr cz. örmesternek, a II.,

Goleta Béla,

Ujvári István,

Zodermann Imre és

Andris Izidor csendőr cz. örmestereknek,

Muzslay Medárd örmesternek, valamennyien az V.,

Lukács Imre örsvezető cz. örmesternek, a VI. és

Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY** a magyar kir. Zeneakadémia házi hangszerkészítője legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfúvóhangszerek, czimbalmok. — Zenekarok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becserélése és javítása.

Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő.

Galicza János örsvezető cz. őrmesternek, a VII. sz. csendőrkerületben.

Ő császári és apostoli királyi Felsege 1916. évi január hó 26-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálata elismeréséül:

Rab János csendőr cz. őrmesternek a IV. számú csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsege által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül:

az 1. osztályú ezüst vitézségi érem:

Szücs János örsvezető cz. őrmesternek és Frincsán János csendőr cz. őrmesternek beosztva az 51. honvéd gyaloghadosztályhoz; továbbá:

a bronz vitézségi érem:

Lojek Pál csendőrnek, a IV. számú csendőrkerületben.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetik:

1916. évi márczius hó 1-ével:

Ballács József, VIII. számú csendőrkerületbeli járás-őrmester a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Hajduböszörmény.

Okiratilag megdicsértettek:

a. m. kir IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Butyok János csendőr, egy nagyobb szabású pénzlopás és annak palástolása céljából elkövetett gyújtogatás tettesének, hosszabb időn át, igen ügyesen és kitartással vezetett nyomozás utáni kiderítéséért.

Jüngling Mátyás járásőrmester, Hunyadi János, Csik Miklós őrmesterek, Pintér Pál, Lengyel Elek örsvezető cz. őrmesterek és a III. kerület állományabeli Kozma Sándor csendőr cz. őrmester, az 1915. évben Bereg és Ugocsa vármegyék területén fellépett kolera-járvány meggátlása iránt tett hatósági intézkedések keresztülvitele körül kifejtett buzgalomukért.

a. m. kir VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Vigh Imre csendőr cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat, de különösen a háborus idők alatt, a városi szolgálatot is ellátó székesfehérvári örs távollevő parancsnokának helyettesítésében kifejtett buzgó és kötelesség-érzettől áthatott, lelkiismeretes vezetéseért, alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért és példás magaviseleteért.

Borbás Kiss István, Ladó Pál, Kisfalvi Mihály, Vas János I. csendőr cz. őrmesterek, Kakas László és Szabó József III. csendőrök, a háborus idők alatt, a városi szolgálatot is ellátó székesfehérvári örsön, a szolgálatnak minden ágában nagy buzgalommal, kitartással és fáradságot nem ismerő tevékenységgel teljesített eredményes szolgálataikért és kifogástalan magaviseletükért.

Marosi Gábor csendőr cz. őrmester, a háborus idők alatt a városi szolgálatot is ellátó székesfehérvári örsön, a közbiztonsági szolgálat terén minden irányban nagy buzgalommal kifejtett eredményes tevékenységéért, valamint a folyton nagy létszámú székesfehérvári örs közgazdálkodásának hosszabb időn át, czélszerű és lelkiismeretesen folytatott vezetéseért és kifogástalan magaviseletéért.

Kerekes Ferencz csendőr cz. őrmester, egy katonaszökevény kóborezigányokból alakult s számos betörés- és lólopást elkövetett bünszövetkezet tagjainak nagy buzgalommal és kitartással 15 napon át vezetett nyomozás utáni kiderítése és elfogásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a. m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Nagy József II. csendőr egy pénzhamisítási ügyben bevezetett sikeres nyomozása közben, a tettesek kézrekerítése és elfogása körül kifejtett ügybuzgó és eredményes szolgálataiért.

Kovács Béla, Kis János, Bartók Gyula, Tóth János III., Siket János, Balogh József Menyhért, Blegye László, Pergely József, Kajcsa József, Aprisán János és Kinczel József csendőrök, valamint a III. számú csendőrkerület állományából a beregszászi szárnyhoz vezényelt Homola János, Nagy József II., Rákóczi Simon, Magos Mihály, Sipos István és Vakares Károly csendőr cz. őrmesterek, Varga Lajos és Bencz Pál csendőrök, nemkülönben a VI. számú csendőrkerület állományából az ugyanazon szárnyánál vezényelve volt Varga József és a VIII. számú csendőrkerület állományából szintén ezen szárnyánál vezényelve volt Jánosi József és Radeczki Pál csendőrök, továbbá az ugyanezen szárnyánál szolgálattételre beosztott Duzs József, Antal Lajos, Guba István és

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kóti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Fellner Alajos tartalékos tizedesek, Sári Lakatos Gyula és Baráth József honvéd ez. tizedesek, Bene István, Kékes Pál, Mester Bálint és Gubán Pál tartalékos gyalogosok, Barcsik Lajos és Sukta Mihály népfelkelő tizedes ez. szakaszvezetők Cs. Molnár Lajos népfelkelő tizedes, Szafkó István, Tóth Ferencz, Tasi József és Baráth Mihály népfelkelők, az 1915. évben Bereg és Ung vármegye területén fellépett kolera alkalmával, a járvány továbbterjedésének meggátlása iránt tett hatósági intézkedések ellenőrzése körül kifejtett buzgó, fáradságos és eredményes szolgálataikért.

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Tatár József csendőr, mivel egy katonaszökevény kőborcigányokból alakult s számos betöréses- és lólopást elkövetett bünszövetkezet tagjainak kinyomozása és elfogásánál eredményesen közreműködött.

Előléptettek:

őrmesterré:

a következő csendőr czimzetes őrmesterek:

1916. évi február hó 1-ével:

Varga Bácsó Márton, a II., továbbá:

Jakab János és Karácson Lajos az V. számú csendőrkerületben;

csendőr ez. őrmesterré:

a következő csendőrök:

1915. évi augusztus hó 1-ével:

Voda Simon a VII.,

1916. évi január hó 1-ével:

Ábrahám Damó, a VI.,

1916. évi január hó 13-ával:

Burka Vendel, a III. és

Szabó Sándor III., az V.,

1916. évi január hó 15-ével:

Apatóczki János, a III.,

1916. évi január hó 20-ával:

Kneip Artur, a II.,

1916. évi február hó 1-ével:

Krisán György, az I.,

Juhász István III., a II.,

Gála István, a III. és

Kiszelicza Mihály, a IV., végül:

1916. évi február hó 8-ával:

Krall András, Horváth János V., Helprin János, Bársony Kelemen, Kozár Imre, Tamás Pál, Bukor Ármin II., Konecz Mihály, Horváth József II., Organik István,

Schultz Ferencz, Jantosik Ferencz, Klimek János, Balogh Gyula, Klucsik József, Péli Lajos, Mada János, Kossik Pál, Zsolnai Ferencz, Halmos Nándor, Kovács Imre I., Molnár Ferencz, Fonód János, Kozicz János, Harsányi János, Bobor János, Sebény Bertalan, Domonkos Gyula és Zobor László az V. számú csendőrkerületben.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Maginyecz Pál, Rakolcza József, Bozsi Albert, Lukács Sámuel, Krakкаи Dénes, Orbán Ferencz, Kádár András, Opra Bokor György, Topor István, Geze Simon, Ambros Ferencz, Takács János, György József, Péterfi Mihály, Ilyés Ferencz, III., Boné Sámuel, Fekete Péter, Nolik Ferencz, Kinte Leo, Fekete Sándor I., Kodó Dénes, Bende András, Csiki András, Fánta Gyula, Furnika György, Rotár Iláriusz, Kiss Áron, Albert Birt Miklós, Korodi Árpád, Grécsi Ferencz és Vetési Péter csendőrök;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Vásárhelyi András, Fazekas Sándor, Izsák Lajos, Csernyeczki József, Magyar Ferencz, Török Iván, Varga Orbán, Vargyas Antal, Indi Pál, Tóth Ferencz III., Sinka József, Palkovics János, Kovács A. Lajos, Lukács József, Máté Péter, Viczkó Miklós, Ughi Ferencz, Kasza István, Lampl Ferencz és Szabó István I., csendőrök;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Horváth Sándor III., Németh József VII., Szenté Sándor, Pápai Imre, Deák Nándor, Tóth József VI. és Nagy István II. csendőrök.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünéklő beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

**Nyomatványok
Sapkák
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakravaló**

**Czipőkrém
Fegyverzsir
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.**

Nagyvárad, Ralikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

A háboru okozta személyzet hiány miatt egyelőre csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményünket, azért a megrendeléseket **Szeged, Kárász-u. 9.** címre kérjük.